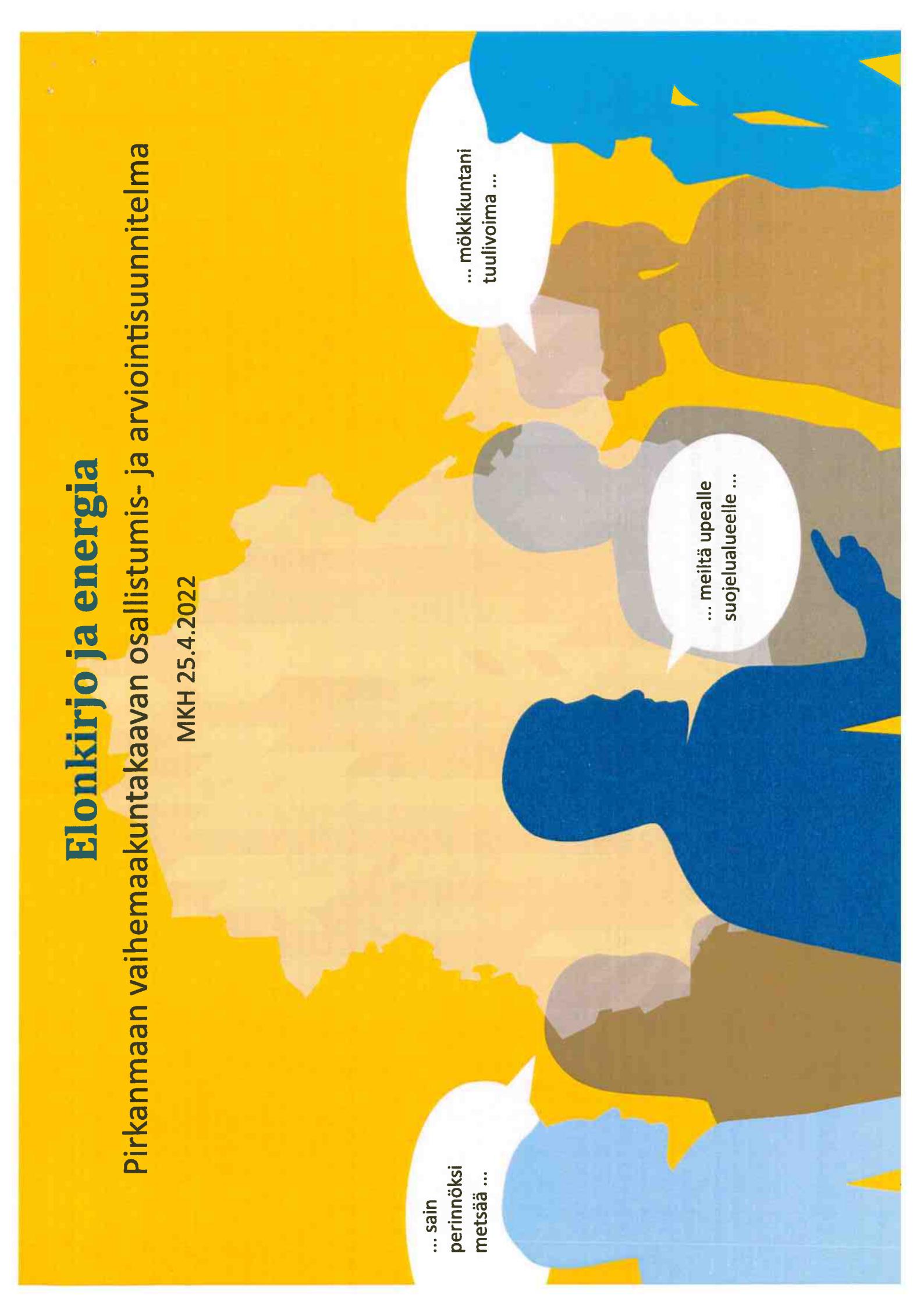

Elonkirjo ja energia

Pirkanmaan vaihemaakaavan osallistumis- ja arviontisuuunnitelma

MKH 25.4.2022

A stylized background illustration featuring a landscape with rolling hills in shades of yellow, orange, and brown. In the foreground, several silhouetted figures of different colors (blue, grey, brown) are walking or standing. Speech bubbles are positioned around these figures, containing text in Finnish.

... sain
perinnöksi
metsää ...

... mökkikuntani
tuulivoima ...

... meiltä uppealle
suoalueelle ...

Johdanto

Osallistumis- ja arviontisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen suunnitelma, joka välittää tietoa maakuntakaavan etenemisestä, vaikutusten arvioinnista ja mahdollisuuksista osallistua valmisteluun.

Alueiden käytön suunnittelussa on tavoiteena toimia avoimesti ja vuorovaikuttavasti. Tässä osallistumis- ja arviontisuunnitelmassa kerrotaan, mitä aiheita Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa käsitellään ja miten kaavan vaikuttuksia arvioidaan. Lisäksi kerrotaan, ketkä ovat osallisia ja miten he saavat tietoa suunnittelusta sekä missä vaiheessa ja miten he voivat esittää mielipiteitäan suunnitelman sisällöstä.

Pirkanmaa haluaa jatkossakin olla yksi Suomen vetovoimaisimmista, uudistumiskykyisimmistä ja eteenpäin katsovimmista maakunnista. Tämä edellyttää niin kasvavan maakunnan energiatarpeisiin vastaamista kuin ainutlaatuisen pirkonmaalaisten luonnon vaalimista.

Alueiden käytön suunnittelussa on tavoiteena toimia avoimesti ja vuorovaikuttavasti. Tässä osallistumis- ja arviontisuunnitelmaa päivitetään koko kaavaprosessin ajan. Ajantasainen tieto löytyy osoitteesta kaava.pirkonmaa.fi.

Nyt laadittavan vaihemaakuntakaavan tavoitteena on

tukea pirkonmaalaisen luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoa

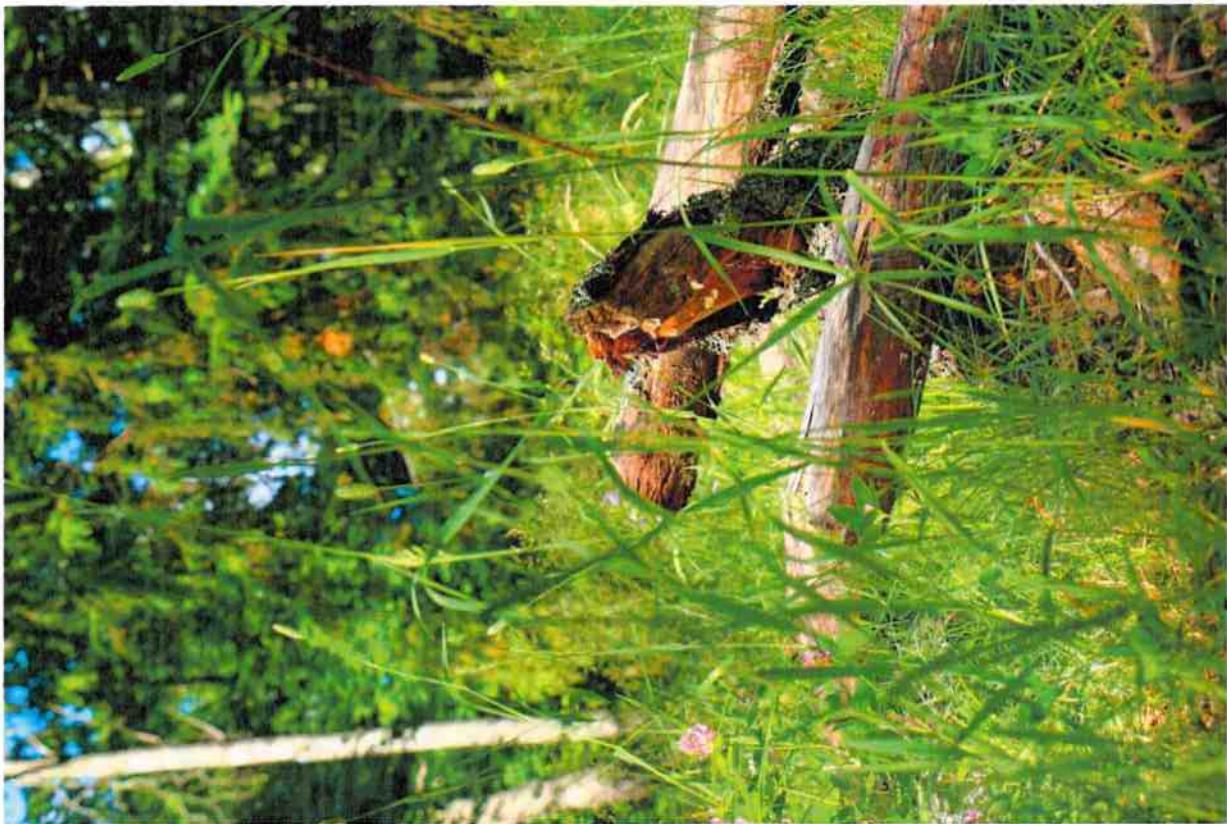
vahvistaa edellytyksiä kestävälle energiatuotannolle maakunna alueella

Sisältö

Johdanto

1 Mikä on maakuntakaava?

- 1.1 Maakuntakaavan rooli **4**
 - 1.2 Suunnitelu- ja vaikutusalue **5**
 - 1.3 Kaavoustustilanne **6**
- ### 2 Tavoitteet
- 2.1 Maakuntaohjelma **7**
 - 2.2 Kaavan tavoitteet **8**
 - 2.3 Valtakunnalliset alueidenkäytöntavoitteet **8**
- ### 3 Kaavatyön eteneminen
- 3.1 Tarkasteltavat aihekokonaisuudet **9**
 - 3.2 Aikataulu **10**
- ### 4 Vuorovaikuttus
- 4.1 Osallistuminen **11**
 - 4.2 Kaavatyön ohjaus **13**
- ### 5 Vaikutusten arvointi
- 5.1 Arvioitavat vaikutukset **14**
 - Yhteystiedot **15**

1 Mikä on maakuntakaava?

Tässä luvussa kerrotaan, mikä on maakuntakaavan rooli osana maankäytön suunnittelujärjestelmää.
Lisäksi kuvataan kaavan suunnittelua- ja vaikutusalue sekä kavauitustilanne.

1.1 Maakuntakaavan rooli

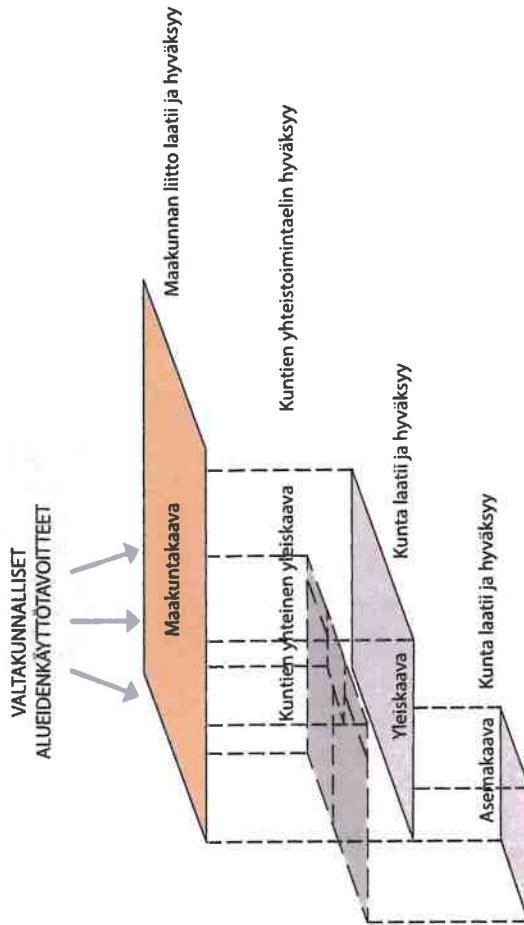
Maankäytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet,

maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava.

Maakuntakaavan tehtävä on sovittaa yhteen valtakunnantason ja maakunnan omat tarpeet sekä useampaa kuntaa yhteisesti koskevia maankäytön asioita, ja tuoda ne poliittiseen päättöksentekoon. Nyt kyseessä oleva vaihemaakuntakaava tarkoittaa sitä, että voimassa olevaa Pirkkanmaan maakuntakaavaa 2040 päivitetään vain tietyjen teemojen osalta.

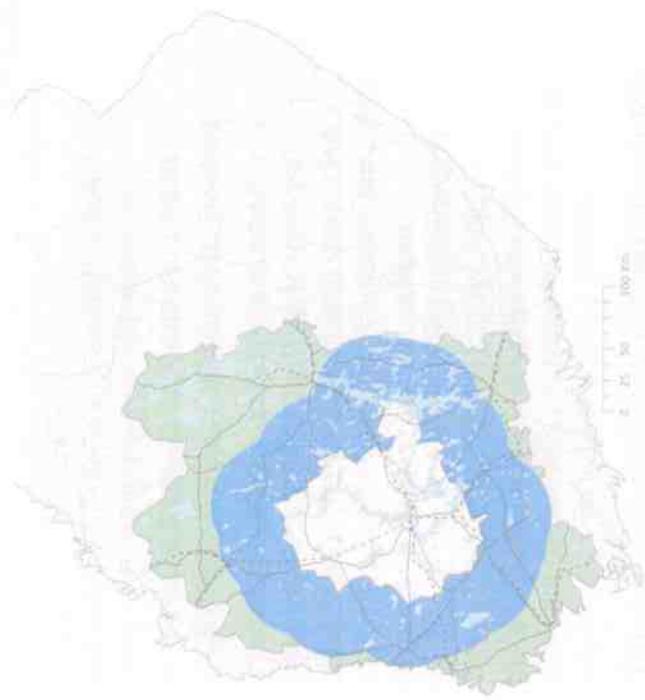
Maakuntakaavan rooli ja sisältövaatimukset esitetään maankäytö- ja rakennuslain (132/1999) 4. luvussa. Myös kaavatyöhön osallistumisesta säädetään samassa laissa. Maankäytö- ja rakennuslakiin voi tutustua osoitteessa:

https://www.finlex.fi/fi/aki/ajantasa/1999/19990132#I_4

Kuva 1. Maankäytön suunnittelujärjestelmä.

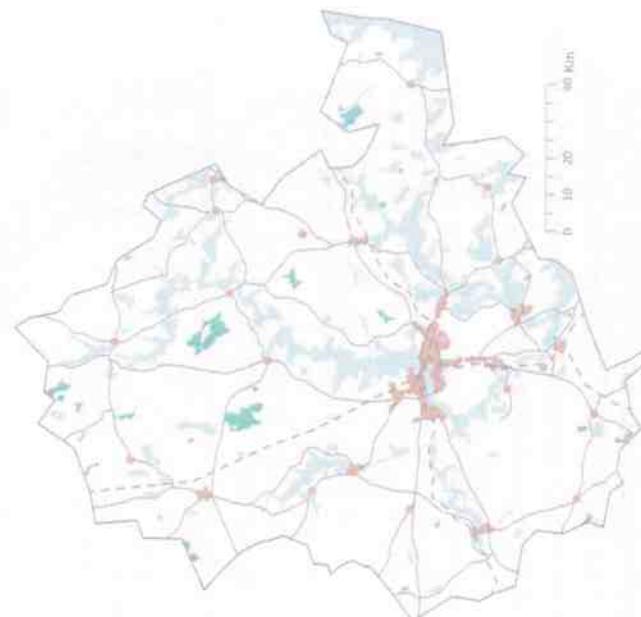

1.2 Suunnittelu- ja vaikutusalue

Pirkanmaan maakuntavaltuusto on kokouksessaan 6.9.2021 päättänyt käynnistää maankäytö- ja rakennuslain mukaisesti (§ 25 ja § 27) maakuntakaavan laatimisen. Samalla päättettiin, että maakuntakaava laaditaan kaikki Pirkanmaan kunnat kattavana vaihemmaan kattavaana.

Pirkanmaalla on 23 kuntaa: Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmoinen, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat, Ylöjärvi.

Maakuntakaavalla on yleensä vaikutuksia myös maakunnan rajojen ulkopuolelle. Energian ja elonkirjon teemojen osalta voidaan olettaa, että vaikutuksia kohdistuu myös maakuntarajojen ulkopuolelle, mutta ne painottuvat kuitenkin maakunnan läheisyyteen. Tällaisia vaikutuksia voi syntyä esimerkiksi tuulienergiatuotannosta tai valuma-alueisiin kohdistuvista muutoksista.

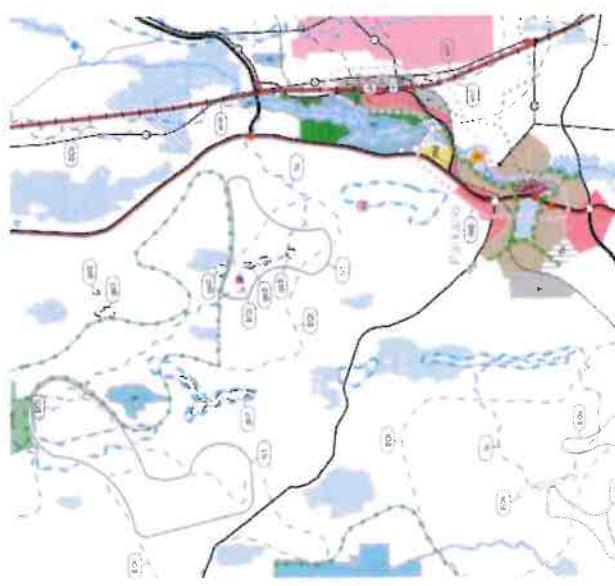

Kuva 2. Kaava laaditaan koko Pirkanmaan alueelle

Kuva 3. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavalla voi olla vaikutuksia maakunnan ulkopuolelle.

1.3 Kaavoitustilanne

Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jonka Pirkanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 27.3.2017. Vuoden 2021 alussa Pirkanmaahan liittyneessä Kuhmoisten kunnassa on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava (hyväksytty 1.12.2017).

1.3.1 Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Pirkanmaan maakuntakaava tuli voimaan kesäkuussa 2017; lainvoimaiseksi kaava tuli korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 24.4.2019.

Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tärkeimmät tavoitteet ovat maakunnan kilpailukyvyn vahvistaminen, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä yhdyskuntarakenne sekä luonnonvarojen kestävä käyttö ja yhdyskuntarakenteen energiatehokkuus.

Maakuntakaavassa on varauduttu Pirkanmaan väestömäärään merkittävään kasvuun 120 000 uudella asukkaalla vuoteen 2040 mennessä. Maakunnan kasvun ja yhdyskuntarakenteen kehitymisen painopistealueina ovat Tampereen ydinalue, Helsinki-Hämeenlinna-Tampere-vyöhyke sekä maakunnan vahvat seutukeskukset. Rakenteen kasvu suuntautuu pääosin sisäänpäin eli uusi rakentaminen kohdistuu ensi sijassa nykyisen rakenteen täydentämiseen, eikä uusille alueille.

Tampereen läntiset väylähankkeet avaavat myös mahdollisuuden uusiin maankäytön avauksiin väylälinjausten lähiympäristössä.

Voimassa oleva Pirkanmaan maakuntakaava 2040 tausta-aineistoineen löytyy verkosta osoitteesta:

<https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/>

1.3.2 Keski-Suomen maakuntakaava

Kuhmoissa on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava, joka tuli voimaan tammikuussa 2018 ja lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden hyvätyy valituslupahakemuksen 28.1.2020. Keski-Suomen maakuntakaavassa

painottuvat Keski-Suomen strategian aluerakenteen painotukset seuraavien teemojen kautta: biotalous, toiminnallisesti merkittävät liikenneyhtävät ja kansainväliset yhteydet, asutusrajanne sekä matkailu ja virkistys.

Kuhmoissa voimassa olevaan Keski-Suomen maakuntakaavaan voi tutustua osoitteessa:

<https://keskisuomi.fi/alueiden-kayitto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/keski-suomen-maakuntakaava/>

Kuva 4. Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta

2 Tavoitteet

Tässä luvussa kuvailaan kaavan tavoitteet sekä linkityminen laajempiin maakunnan suunnitteluun tavoitteisiin.

2.1 Maakuntaohjelma

Maakuntakaavoitus on osa Pirkanmaan liiton strategista suunnittelukonkaisuutta.

Nyt laadittavalla vaihemaakkuntaavaalla toteutetaan maakunnan strategisia tavoitteita, jotka on määritetty vuonna 2021 laaditussa maakuntaohjelmassa.

Pirkanmaa haluaa jatkossakin olla yksi Suomen vetovoimaisimmista, uudistumiskykyisimmistä ja eteenpäin katsovimmista maakunnista.

Maakuntaohjelma on koko maakunnan yhteenen käskirja haluttuun tulevaisuuteen.

Pirkanmaan maakuntaohjelman tavoitteena on tuottaa hyvinvointia ihmisiille ja luonolle vältkysti, ehyesti, kestävästi ja saavutettavasti.

Määritelly korostaa tietopohjaista, tasapainoista ja tasapuolista, vastuullista kehitystyötä, jonka hyödyt ovat kaikkien ulottuville. Sen saavuttamiseksi on määritelty viisi missiota. Missiot muodostavat maakuntaohjelman

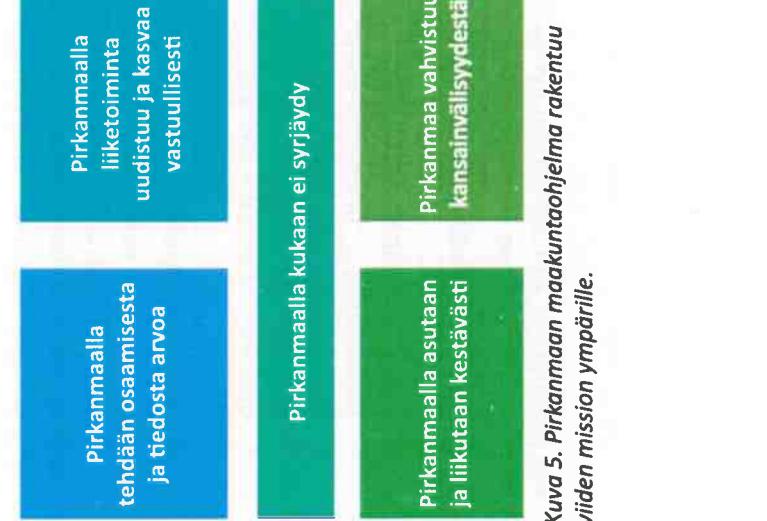
punaisen langan, eikä niillä ole keskinäistä arvojärjestystä.

Vaihemaakkuntaavaalla pyritään vastaamaan erityisesti maakuntaohjelman missioihin:

- Pirkanmaalla liiketoiminta uudistuu ja kasvaa vastuullisesti
- Pirkanmaalla kukaan ei syrjäydy
- Pirkanmaalla asutaan ja liikutaan kestävästi

Maakuntaohjelmaan voi tutustua tarkemmin osoitteessa

[https://pirkanmaa.mediafiles.fi/catalog/
Pirkanmaa/r/1900](https://pirkanmaa.mediafiles.fi/catalog/Pirkanmaa/r/1900)

Kuva 5. Pirkanmaan maakuntaohjelma rakentuu viiden mission ympärille.

2.2 Kaavan tavoitteet

Nyt laadittavan vaihemaakuntakaavan tavoitteena on

- tukea pirkanmaalaisten luonnon ja monimuotoisuutta ja elonkirjoa, sekä vahvistaa edellytyksiä kestävälle energiantuotannolle maakunnan alueella.

on vahvistunut. Lisäksi samaan aikaan vaihemaakuntakaavan kanssa laaditaan Pirkanmaalle uutta energiastrategiaa. Kavoituksen ja strategiatyön on tarkoitus edetä rinnakkain toisiaan täydentää ja tukien.

2.3 Valtakunnalliset alueiden-käyttötavoitteet

Kaavan tavoitteiden valmistelu on aloitettu perustuen Pirkanmaan Tulevaisuuskirja -prosessissa saatuun asukas- ja sidosryhmäpalautteeseen keväällä 2021.

Tämän jälkeen alkukesästä 2021 kaikkien pirkanmaalaisten kuntien kanssa käytin keskustelut voimassa olevan maakuntakaavan soveltamisesta sekä päivittämisestä. Myös maakuntahallitus ja -valtuusto ovat antaneet valmistelun omat evästyksensä. Edellä esitetyn laajan taustoituksen pohjalta kaavan teemaksi nousivat selvästi luonnon monimuotoisuuteen ja energiantuotantoon liittyvät kysymykset.

Pirkanmaalle laaditaan Suomen ensimmäistä alueellista luonnon monimuotoisuushojelmaa. On luonteva, että monimuotoisuusteeemaan tarkastellaan myös osana maakuntakaavoitusta. Ymmärrys biodiversiteettikodon globaalista merkityksestä ilmastonmuutoksen rinnalla

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikuminen
- Tehokas liikenneyrjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinoivainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiuutumiskykyinen energiahuolto

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

ovat osa maankäyttö- ja rakennustain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden ensisijaisena tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kartoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat uudistuneet Pirkanmaan voimassa olevan maakuntakaavan laatimisen jälkeen. Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on kuitenkin hyvin linjassa myös uudistuneiden alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

3 Kaavatyön eteneminen

Tässä luvussa kerrotaan, miten kaava aiotaan laatia.

3.1 Tarkasteltavat aihekokonaisuudet

Seuraavassa esitetään vähintään tarkasteltavat aihekokonaisuudet. Näiden lisäksi kaavatyön aikana voidaan tarkastella myös muita teemakokonaisuuteen liittyviä sisältöjä. Kaikista selvitystä aiheista ei välttämättä anneta kaavamerkintöjä tai -määräyksiä. Kaavakartan mittakaava määrittyy osoittettavien kaavamerkintöjen perusteella tarkoitukseenmukaisuus huomioon ottaen.

Energiateemassa tarkastellaan vähintään seuraavia aiheita:

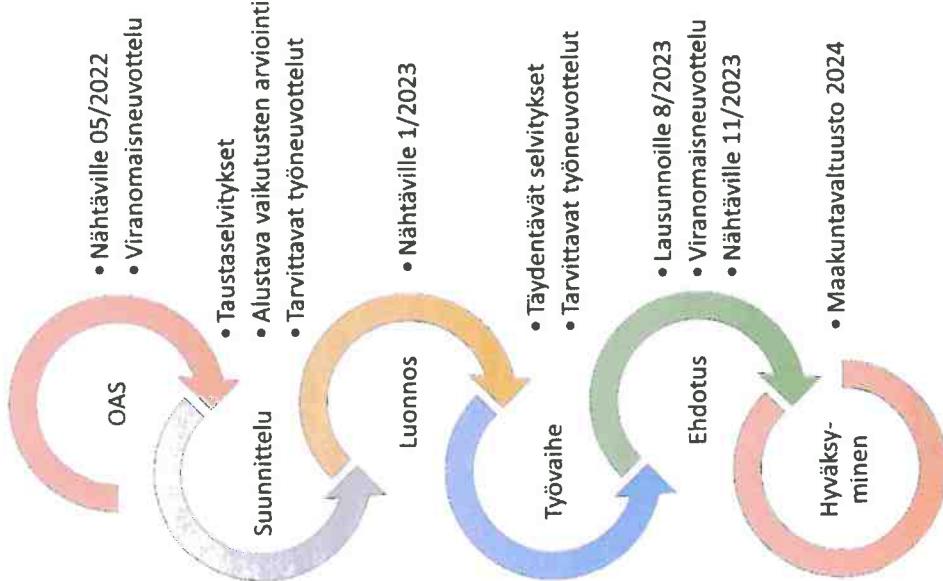
- Tuulienergia
 - Turvetoutanon ohjaus
 - Luonnonvaraterminaalit
 - Huoltovarmuus
 - Sähköverkon kehitystarpeet
- Uuden luontotiedon (kuten Pirkanmaan uhanalaiset lajit ja luontotyypit -selvityksen) hyödyntäminen
 - Ylimaakunnalliset ekologiset yhteydet
 - Liikenneväylien estevaikutuksen vähentäminen
 - Suosittut luontokohteet
- Ajantasaisten inventointien päivittäminen tai lisääminen maakuntakaavaan
 - Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet
- Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot
 - Perinnebiotoopit
 - Pohjavesialueet
- Uudet luonto- ja virkistyskohonaisuudet
 - Kansalinen kaupunkipiisto
 - Geopark

Elonkirjon teemassa tarkastellaan vähintään seuraavia aiheita:

- Uuden luontotiedon (kuten Pirkanmaan uhanalaiset lajit ja luontotyypit -selvityksen) hyödyntäminen
 - Ylimaakunnalliset ekologiset yhteydet
 - Liikenneväylien estevaikutuksen vähentäminen
 - Suosittut luontokohteet
- Ajantasaisten inventointien päivittäminen tai lisääminen maakuntakaavaan
 - Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

3.2 Aikataulu

Maakuntaavaan laadinta jakautuu erilaisiin työvaiheisiin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman valmistuttua laaditaan tarvittavat taustasesitykset ja varmistetaan niiden osalta tarvittava yhteistyö niin viranomaisten kuin muiden sidosryhmien kanssa. Tietyjen teemojen osalta selvitystöitä on käynnytettä jo ennen osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadintaa. Suunnittelutähtää kaavaluonnonkseen, joka on tavoitteena asettaa nähtäville alkuvuodesta 2023. Saadun palautteen perusteella ratkaisuja muokataan ja täydennetään sitten, että kaavaehdotuksesta valmiaksi kesän 2023 jälkeen. Kaavaehdotuksesta järjestetään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ensin viranomaisille suunnattu lausuntokierros, jonka jälkeen kaavaehdotus asetetaan julkiseksi nähtäville. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto voi hyväksyä vaihemmaakuntaavan kesällä 2024.

Ajantasainen kaavoituksen etenemisen tilanne kannattaa tarkistaa maakuntaavaan verkkosivulta osoitteesta kaava.pirkkanmaa.fi

Kuva 7. Vaihemmaakuntaavaan verkkosivut

Kuva 6. Kaavatyön vaiheet ja alustava aikataulu.

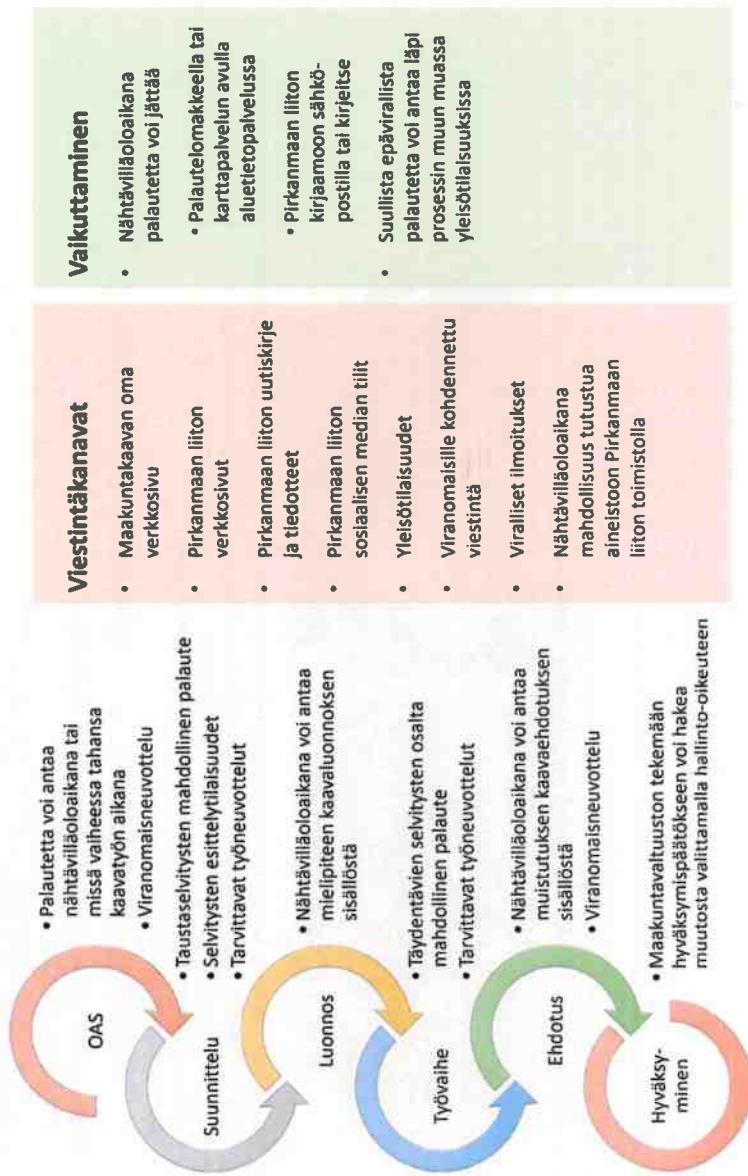

4 Vuorovaikutus

Tässä luvussa kuvataan, missä vaiheessa ja miten kaavatyöhön voi vaikuttaa.

4.1 Osallistuminen

Kaavatyöhön voi vaikuttaa monin eri tavoin ja eri vaiheissa. Maankäytö- ja rakennuslain mukaan kaavaprosessissa osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Kuva 8. Vaikuttaminen kaavatyön eri vaiheissa.

Kaavatyön etenemistä voi seurata Pirkanmaan liiton verkkosivulta, sosiaalisen median tilien kautta tai tilaamalla Pirkanmaan liiton sähköisen uutiskirjeen osoitteesta:

<https://pirkanmaan-liitto.creamailer.fi/subscribe/cV7Z1EcXyHOPQ>

Vaihemaakuntakaavan osallisia

Maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa

- kaava-alueen maa- ja vesialueiden omistajat ja haltijat sekä maanomistaja edustavat järjestöt
- asukkaat sekä heitä edustavat järjestöt ja yhdystykset
- alueen elinkeinomajarioittajat sekä alueella työssäkäyvät ja asioivat
- alueen virkistyskäyttäjät

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

- Pirkanmaan kunnat
- Naapurimaakunnat ja Länsi-Suomen Yhteisyrömaakunnat
- Ministeriöt: YM, TEM, MMM, LVM, PLM, VM, SM
- Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta, 2. logistiikkaryhmä ja Satakunnan lennosto
- Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Museovirasto, Metsäkeskus, Metsähallitus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Väylävirasto ja Traficom

Yhteisöt, yritykset ja asiantuntijalaitokset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

- Fingrid Oyj, Gasum Oy, Finavia Oyj, Ilmatieteen laitos
- Suomen luonnon suojelejuliton Pirkanmaan piiri sekä ympäristö- ja luontoyhdistykset
- MTK Pirkanmaa, MTK Satakunta ja metsänhoitoyhdistykset
- Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä, Tampereen kauppakamari, Business Tampere, Visit Tampere ja Pirkanmaan Yrittäjät
- Alueen sähkölaitokset ja energian tuottajat sekä heitä edustavat yhdystykset

Kuva 9. Esimerkkejä Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan osallisista. Osallisten joukko tarkentuu kaavatyön edetessä.

4.2 Kaavatyön ohjaus

Maakuntataltuusto päättää vaihekaavatyön käynnistämisestä sekä valmiin kaavan hyväksymisestä. Lisäksi kaavatyön aikana työn etenemistä ja keskeisiä suunnittelukysymyksiä tullaan esittelemään tarpeen ja mahdollisuuden mukaan maakuntataltuoston kokousten yhteydessä.

Maakuntahallitus vastaa kaavatyön aikana keskeisistä päätöksistä sekä muun muassa kaavan nähtävillä asettamisesta ja palautteen käsittelystä.

Vaihemaakuntakaavalle perustetaan ohjausryhmä, joka toimii liiton suunnittelutiimin asiantuntijatukena etsittäessä hyviä suunnitteluratkaisuja. Ohjausryhmä ei tee päätöksiä, mutta se voi antaa suosituksia maakuntahallituksen päätöksentekoon.

- Kuntien edustajat alueittain
 - Maakuntahallituksen, -valtuuston sekä valtuustopuolueiden edustajat
 - Pirkkalan ELY-keskus
 - Tampereen yliopisto
 - Tampereen kauppakamari
 - Metsäkeskus Pirkanmaa
 - MTK-Pirkanmaa
 - Pirkkalan luonnonsuojelupiiri
 - Tampereen sähkölaitos
 - Energiateollisuus ry
 - Puolustusvoimat

Ohjausryhmään kutsutaan vaihekaavan teemojen kannalta keskeiset viranomaiset ja sidosryhmät. Ohjausryhmään pyydetään edustajat seuraavilta tahoilta:

5 Vaikutusten arvointi

Tässä luvussa kavataan, miten vaihekaavan vaikutuksia arvioidaan ja mitä painotuksia vaikutusten arvioinnissa erityisesti nostetaan esin.

5.1 Arvioitavat vaikutukset

Vaikutusten arvointia tehdään läpi koko kaavatyön ja sen tuloksia hyödynnetään suunnitteluratkaisun kehittämisessä. Merkittävä osa vaikutusten arvioinnista liiton omana suunnittelutyönä osana suunnitteluprosessia, jolloin todetut vaikutukset vaikuttavat välittömästi tehtäviin suunnitteluratkaisuihin. Tarvittaessa voidaan hyödyntää myös ulkopuolistaa konsulttitoimeksiانتoa, mikäli vaikutuksen luonne, laajuus tai yhteisvaikutusten arvointi edellyttää erityissäamista. Vaikutusten arvointia tehdään niin yksittäisten selvitysten kuin kaavakokonaisuuden näkökulmasta.

- Kaavaa laadittaessa tulee maankäyttö- ja rakennusasetukseen mukaisesti arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:
- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
 - maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoona
 - kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
 - alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energialouteen sekä liikenteeseen
 - kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
 - elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Tavoitteiden toteutumisen arvointi on keskeinen osa vaihemaakuntaavaan vaikutusten arvointia. Lisäksi tämän vaihemaakuntaavaan yhteydessä tullaan erityistä huomiota kiinnittämään energiaomavaraisuuteen, huoltovarmuuteen sekä työllisyysteen kohdistuvii vaikutuksiin. Vaikutusten arvionnin lähtökohtana toimii Pirkanmaan maakuntaohjelman korostettu näkemys Pirkanmaan tulevaisuudesta ekologisesti, taloudellisesti, kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävään alueena.

Yhteystiedot

Tästä linkistä löydät suunnittelijoiden yhteystiedot sekä vastuumuheet:

<https://www.pirkanmaa.fi/osasto/alueidenkayitto/>

Pirkanmaan liitto
Kelloportinkatu 1 B (käyntiosite)
PL 1002, 33101 TAMPERE

Puhelin: 03 2481 111
pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi

Henkilöstön s-postti:
etunimi.sukunimi@pirkanmaa.fi

Suunnittelijohtaja

Ruut-Maaria Rissanen

Vastuullani on maankäyttö- ja liikennetimien vetäminen sekä toiminnan suunnittelu ja kehittäminen yhdessä tiimin kanssa. Eriyisosaamistani on liikennejärjestelmäsuunnittelu, mutta puoleeni voi käännytä kaikissa maankäytön, liikenteen tai ympäristön suunnitteluua koskevissa kysymyksissä.

Puhelin: 044 422 2264
ruut-maaria.rissanen@pirkanmaa.fi